

Obrazloženje umjetničkog savjetnika po odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2019. godini, u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (prvi rok: 11. srpnja 2019.).

doc. dr. sc. Boško Picula, umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom

Na Javni poziv **prijavljena su ukupno 33 projekta**. Pritom je za šest projekata utvrđeno da ne zadovoljavaju uvjete javnog poziva. Stoga je u **konačnici razmatrano 27 projekta**. Od toga su četiri (4) animirana filma, četiri (4) debitantska dugometražna igrana filma, šest (6) dugometražnih dokumentarnih filmova (od 60 minuta trajanja), šest (6) dugometražnih igranih filmova, jedan (1) eksperimentalni film, jedan (1) kratkometražni dokumentarni film (do 59 minuta trajanja) te pet (5) kratkometražnih igranih filmova. Među navedenim su projektima tri prijavljena u postprodukcijskoj fazi. Kriteriji predlaganja projekata za sufinanciranje temelje se na: cjelovitosti predloženih radova, redateljskom konceptu, scenarističkoj doradenosti, doprinosu i broju hrvatskog dijela kreativne, tehničke i produkcijsko-organizacijske ekipe filma, realizaciji projekta u Hrvatskoj, festivalskim potencijalima u Hrvatskoj i inozemstvu, elaboriranosti izvedbe samog projekata i aktualnim financijskim mogućnostima.

Na listu filmova predloženih za sufinanciranje proizvodnje uvršteno je devet **projekata**:

1. animirani film **Elena** (Litva) s predloženim sredstvima u iznosu od 200.000 kn
2. dugometražni dokumentarni film (u postprodukciji) **Rat je gotov** (Njemačka) s predloženim sredstvima u iznosu od 120.000 kn
3. dugometražni dokumentarni film **Muzej Revolucije** (Srbija) s predloženim sredstvima u iznosu od 150.000 kn
4. debitantski dugometražni igrani film (u postprodukciji) **Poslije zime** (Crna Gora) s predloženim sredstvima u iznosu od 300.000 kn
5. debitantski dugometražni igrani film **Djed Mraz u Bosni** (Bosna i Hercegovina) s predloženim sredstvima u iznosu od 400.000 kn
6. dugometražni igrani film **Probudi me** (Slovenija) s predloženim sredstvima u iznosu od 700.000 kn
7. dugometražni igrani film **Praznik rada** (Bosna i Hercegovina) s predloženim sredstvima u iznosu od 600.000 kn
8. dugometražni igrani film **Nije loše biti čovjek** (Srbija) s predloženim sredstvima u iznosu od 350.000 kn
9. kratkometražni igrani film **Kamena srca** (Belgija) s predloženim sredstvima u iznosu od 180.000 kn

Ukupni iznos predloženih sredstava jest **3.000.000,00 kuna**.

OSVRT:

Na prvi rok Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2019. godini u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (11. srpnja 2019.) prijavljeni su projekti u svim skupinama (animirani film, debitantski dugometražni igrani film, dugometražni igrani film, eksperimentalni film, dugometražni dokumentarni film (od 60 minuta trajanja) te kratkometražni dokumentarni (do 59 minuta trajanja) i igrani film), i to produkcijskih kuća s većinskim udjelom u financiranju razmatranih projekata iz ukupno trinaest zemalja. Ponovno je najveći broj prijava stigao iz Srbije (šest). Slijede projekti prijavljeni iz Slovenije (četiri), zatim iz Bosne i Hercegovine i Poljske (po tri) te iz Crne Gore i Italije (dva). Po jedan je razmatrani projekt prijavljen iz Litve, Latvije, Mađarske, Njemačke, Bugarske, Belgije i Rumunjske. U usporedbi s rokovima u 2018. godini nastavlja se trend prijave veoma različitih projekata kada su posrijedi filmski rodovi, žanrovi, teme, autorski koncepti, planirana proračunska sredstva te angažmani hrvatskog dijela ekipe i – realizacija projekata u samoj Hrvatskoj, a raste broj autora debitana. Od 27 razmatranih projekata tri je u trenutku prijave bilo u postprodukcijskoj fazi, dok je razmatrane projekte prijavilo 19 hrvatskih produkcijskih kuća.

PREDLOŽENI PROJEKTI:

ANIMIRANI FILM

Animirani film **Elena** (Litva) novi je projekt mlade litavske redateljice Birutė Sodeikaitė koja se nakon stečenog iskustva na projektima stop-animacije i u lutkarskom kazalištu ponovno odlučila za spoj intimističke priče i konteksta bajke kao katalizatora osobne drame. Nakon teme borbe s bolešću u uspješnom prvijencu kada je posrijedi animirani film *Last Stop in the Moon*, redateljica sada tematizira roditeljstvo kao životni izazov. Svevremenskog ozračja, ali veoma aktualne teme, rad nastaje tehnikom stop-animacije, konkretno kao lutka-film pri čemu su animatori likova Ivana Bošnjak i Thomas Johnson, nagrađivani autorski dvojac iz Hrvatske (*Simulacra, Udahnut život*). Film u predviđenom trajanju od 15 minuta s hrvatske strane producira Jadranska animacija (Adriatic Animation) iza koje je više međunarodnih uspjeha (*Manivald, Toomas ispod doline divljih vukova*), a hrvatski dio autorske ekipe sudjelovat će u montaži i postprodukciji.

DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILM

Dugometražni dokumentarni film (u postprodukciji) **Rat je gotov** (Njemačka) aktualni je projekt talijanskog redatelja Stefana Obina koji trenutačno živi i radi u Njemačkoj. Diplomirani dramaturg Obino iza sebe ima više dokumentarnih televizijskih serija (*Workers*) i filmova (*In the Land of Coppelion*) koje odlikuju tematska raznolikost i društvena angažiranost. U svom se novom radu bavi krhkošću poslijeratnih sredina na primjeru Iračkog Kurdistana koji već desetljećima balansira između rata i mira, posljednji put nakon sloma Islamske države. Žanrovski promatrački dokumentarac na iznimno sugestivna način govori o mnogobrojnim ljudima ovisnima o odlukama domaće i strane političke elite... Hrvatski je koproducent filma (trenutačno u fazi postprodukcije) Jaako dobra produkcija j.d.o.o. čija je sestrinska tvrtka Nukleus film koproducerala više međunarodno zapaženih i nagrađivanih projekata (*Kokoška, Posljednja ambulanta kola Sofije*), a i sama sve više realizira vlastite projekte (*Rafael, Chris the Swiss*). Doprinos hrvatske ekipe bit će u montaži i oblikovanju zvuka.

Dugometražni dokumentarni film **Muzej Revolucije** (Srbija) zasad je najambiciozniji projekt mladoga srbijanskog redatelja Srđana Keče čiji su dosadašnji dokumentarci kratkog i srednjeg metra (*Mirage, Pismo ocu*) prikazani na više vodećih svjetskih festivala dokumentarnog filma. Recentni rad istodobno je potresna i nježna priča o djevojčici Milici i starici Mari čijem krajnje skromnom životu u ostacima nekoć grandioznog projekta posvećenog jugoslavenskoj socijalističkoj revoluciji u Beogradu, zaprijeti odluka gradskih vlasti o prenamjeni prostora... U isto vrijeme portret najnezaštićenijih članova tranzicijskog društva i stranputica te iste tranzicije, film donosi jedinstvenu priču o jednoj epohi i njezinim razvalinama u kontekstu arhitektonskog genija hrvatskog umjetnika Vjenceslava Richtera koji je autor naslovnog zdanja. Hrvatski je koproducent tvrtka Restart čiji je dugometražni dokumentarni film *Srbenka* dosad osvojio niz nagrada, a hrvatski se doprinos realizaciji projekta uz dio lokacija odnosi i na montažu, glazbu, oblikovanje zvuka te – grafički dizajn.

DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILM

Debitantski dugometražni igrani film (u postprodukciji) **Poslije zime** (Crna Gora) rad je crnogorskog redatelja Ivana Bakrača koji je i napisao scenarij. Ivan Bakrač dosad je realizirao nekoliko zapaženih kratkometražnih naslova (*Ratovi, Koža će nam postati siva*), dok je ovaj projekt zamislio kao umjetničku analizu teme prijateljstva danas, i to kroz prizmu različitih vrsta prijateljstava (žensko-žensko, muško-muško, muško-žensko). Baveći se mladim ljudima na pragu zrelosti autor istražuje njihove odnose stavljajući ih u kontekst godišnjih doba sa zimom kao narativnim i metaforičkim epilogom. Čvrste scenarijske strukture i elegantnih redateljskih rješenja, film je u biti generacijska priča koja unatoč lokalnom koloritu progovara o univerzalno razumljivim stvarima. Hrvatski je koproducent Maxima film s dugogodišnjim iskustvom rada u Hrvatskoj (*Takva su pravila, Armin*) i s inozemnim partnerima (*Kad svane dan*). Doprinos hrvatskoga umjetničkog i tehničkog osoblja sastoji se u jednoj od sporednih uloga, skladateljskom radu i oblikovanju zvuka te postprodukciji slike i zvuka.

Debitantski dugometražni igrani film *Djed Mraz u Bosni* (Bosna i Hercegovina) cjelovečernji je igrani prvijenac mladoga bosansko-hercegovačkog redatelja Emira Kapetanovića koji se nakon niza uspješno postavljenih kazališnih predstava (*Superžaba spašava Tokio*, *Bajka koju idiot priča*) te dokumentarnih filmova (*ReGeneracija*, *Djeca mira*) odlučio za filmsku komediju. U duhu poznatoga sarajevskog humora, film prema scenariju nagrađivanog dramaturga Vahida Durakovića govori o glumačkoj družini koja u kostimima Djeda Mraza planiraju blagdansku predstavu u jednom hrvatskom i jednom bošnjačkom selu što će s jedne strane izazvati radost djece, a s druge različite reakcije odraslih mještana... Zabavno viđenje složenih međunacionalnih i međugeneracijskih odnosa u suvremenoj Bosni i Hercegovini protječe uz efektan spoj apsurdna i gorkog humora. Hrvatski je koproducent Eurofilm d.o.o. koji stoji iza više projekata u Hrvatskoj (*Mrtve ribe*) i inozemstvu (*Ostavljeni*), dok se hrvatski doprinos realizaciji filma odnosi na niz uloga te scenografiju, kostimografiju i glazbu.

DUGOMETRAŽNI IGRANI FILM

Dugometražni igrani film *Probudi me* (Slovenija) nova je drama hrvatskog redatelja sa slovenskom adresom Marka Šantića, poznatog po cjelovečernjem igranom prvijencu *Zavedi me* i filmu *Lada Kamenski*, višestruko nagrađenom na 65. pulskom filmskom festivalu, koji je režirao zajedno s kolegicom Sarom Hribar (*Pričaj mi o ljubavi*, *U jednoj zimskoj noći*). Njima se dvoje u scenarističkoj ulozi pridružio cijenjeni slovenski romanopisac i redatelj Goran Vojnović (*Čefuri, raus!*), a priča baštini autorske senzibilitete i preokupacije svo troje scenarista. U njihovu je središtu Rok koji u ranim tridesetima napokon živi sređenim životom radeći u hotelu na Bledu uz voljenu djevojku Rinu. No, nakon što netko napadne Roka te on izgubi pamćenje, Rina će doznati uznemirujuće tajne iz njegove prošlosti što će ih odvesti u Rokovo rodno mjesto opterećeno međureligijskom nesnošljivošću... Izvrsno napisan i – filmičan tekst lako bi mogao zaživjeti u spoju socijalne i kriminalističke drame s veoma aktualnom temom života u postmigrantskoj Europi. Hrvatski je producent Jaka produkcija iza koje je i redatelj hvaljeni kratkometražni film *Plavi Petar*, a mnogobrojnu hrvatsku ekipu čine i glumci, direktor fotografije, montažer te snimatelj zvuka.

Dugometražni igrani film *Praznik rada* (Bosna i Hercegovina) novi je projekt cijenjena bosansko-hercegovačkog redatelja i scenarista Pjera Žalice koji je punu pozornost domaće i svjetske javnosti priskrbio uspjehom svog filma *Gori vatra* iz 2003., a zatim i filmom *Kod amidže Idriza* iz 2004. Petnaest godina kasnije redatelj koncipira svojevrni treći dio filmske trilogije o sunarodnjacima koje je rat uvelike odredio i kao osobe i kao članove zajednice koja će naraštajima biti praćena zbivanjima iz prve polovice 1990.-ih. Film *Praznik rada* naoko je crnohumorna drama o Sarajliji Arminu koji se nakon punog desetljeća iz Njemačke vraća u rodni grad sretan što ocu Fudi može priopćiti vijest da se oženio i da napreduje. No, Fudino iznenadno uhićenje, promijenut će sve. Film je, s jedne strane, intimna drama pojedinca u kontekstu odnosu djeteta i roditelja, a s druge kolektivna drama o društvu koje teško zacjeljuje svoje ratne rane. Hrvatski je koproducent Propeler film d.o.o. iza kojega je više međunarodno zapaženih i nagrađivanih projekata (*Krugovi*, *Žaba*) uz kontinuirani niz festivalski uspješnih produkcija u Hrvatskoj (*Sve džaba*, *Karaula*, *Mali*). Uz glavne uloge, treba istaknuti da je hrvatski doprinos i glazba, scenografski rad te dvije epizodne uloge.

Dugometražni igrani film *Nije loše biti čovjek* (Srbija) novi je rad jednog od najcjenjenijih scenarista jugoslavenske i srbijanske kinematografije Dušana Kovačevića, autora tekstova za klasike *Ko to tamo peva*, *Maratonci trče počasni krug* i *Balkanski špijun* koji je i korežirao. Nakon filma *Profesionalac* Dušan Kovačević ponovno režira vlastiti predložak, i to nanovo crnu komediju kao sinergiju raspleta individualnih sudbina i zrcala cijeloga jednog društva. Glavni je lik priče otpušteni profesor klavira Milan koji nakon što ga od samoubojstva spasi pas lualica počne komunicirati s neobičnom životinjom vraćajući smisao vlastitog života, ali i otkrivajući tajnu nestalog kuma i najboljeg prijatelja... Sugestivno napisan s nizom poveznica na društvo u tranziciji čiji mnogobrojni članovi imaju slične probleme i neodoumice kao središnji junak, film ima visok potencijal naći se među ponajboljim Kovačevićevim filmskim djelima. Hrvatski je koproducent tvrtka Terminal 3, a hrvatski se doprinos projektu uz jednu veću ulogu, odnosi na masku, šminku, montažu te na nekoliko glumačkih epizoda.

KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILM

Kratkometražni igrani film ***Kamena srca*** (Belgija) novi je projekt mladoga belgijskog redatelja i scenarista Toma Van Avermaeta, najpoznatijeg po svom prethodnom filmu, fantastičnoj drami *Dood van een schaduw* (eng. *Death of a Shadow*) iz 2012. kojom je, među ostalim priznanjima, osvojio Europsku filmsku nagradu te zavrijedio nominaciju za Oscara. Žanrovskom mozaiku fantastike i romantike posvećuje se i u svom aktualnom projektu. Njegova je glavna junakinja samotna umjetnica Paula koja radi kao živi kip sanjareći o ljubavi s Agatom koja je pak stvarna kamena skulptura. No, njihova će fizička razdvojenost u jednom trenutku prestati biti preprekom... Riječ je o izvrsno pripremljenom projektu punom idejno snažne simbolike te suptilno izabranih filmskih izražajnih sredstava. U glavnim su ulogama svjetski poznate glumice. Hrvatski je koproducent filma Jaako dobra produkcija j.d.o.o., a angažman se hrvatske ekipe odnosi na snimateljski rad, glazbu, montažu, oblikovanje zvuka i – vizualne efekte.